

من احساس تکلیف می‌کنم اما...

بازگشت ناطق سراب اصولگرایان

گروه سیاست: آرزوی بازگشت ناطق‌نوری به عرصه سیاست، سراب سیاسی اصولگراهاست؛ آن‌هم در حالی که او اگرچه اصلاح‌طلب نشده، اما سال‌هاست از جریان اصلی اصولگرایی فاصله گرفته و حاشیه‌نشین سیاست شده است...

صفحه ۶

یکشنبه ۱۶ تیر ۱۳۹۸ • ۴ ذی‌القعده ۱۴۴۰ • ۷ جولای ۲۰۱۹

تیترا

یک منبع آگاه در گفت‌وگو با «شرق» خبرداد

بازداشت ریخته‌گران با اتهامات جدید

صفحه ۴

ایران: تحولات اخیر ارتباطی به وظایف شورای حکام ندارد

صفحه ۱۵

واگذاری شستا بدون نظر هیئت امنای

صفحه ۴

حجاب دیگران را گزارش بدهید

صفحه ۱۳

محرمانه‌های ۵ دستگاه اجرائی

صفحه ۵

ماجرای یکشنبه سیاه مجلس به روایت زاهدی:

احمدی‌نژاد تصمیم گرفته بود فیلم را پخش کند

صفحه ۶

حرف اول

حمایت حقوقی از جنگل‌های هیرکانی

مালخ نقره‌کار • وکیل دادگستری

۱. ثبت جهانی جنگل‌های هیرکانی انگیزه مضاعفی برای حمایت مسئولانه‌تر از این میراث ملی و سرمایه زیستی ایجاد کرد. در واقع ما به جهان اطمینان دادیم که سایه شوم نگاه سوداگران و تجارت‌مآبانه را از سر جنگل‌های شمال مرتفع می‌کنیم. ما به این درک تاریخی و جغرافیایی و ملی و اخلاقی رسیده‌ایم که باید بیشتر دلوایس حریص و حقوق جنگل‌ها باشیم و حالا دنیا ذی‌قیمت‌بودن این جنگل‌ها را فهمید. پیام این واقعه، همسازي اراده سیاسی و عزم عمومی و تضامین حقوقی ناظر بر توقف روند تعرض به جنگل‌ها، ضمن ارج‌نهادن به تصمیم زینده جهانی است. ارزش‌گذاری قانونی و اکولوژیک جنگل صرف‌نظر از بهره‌برداری یک رسالت محیط‌زیستی در وضعیت جدید است.

۲. پس از مدت‌ها بررسی، کارشناسان اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت - با فراست و شایستگی- اهمیت جنگل‌های هیرکانی را به‌عنوان دومین میراث طبیعی قابل ثبت ایران بعد کویر لوت شناخته و به همت کمیسیون ملی یونسکو در فهرست میراث جهانی معرفی کردند. هیرکانی یک درصد خاک کشور را شامل می‌شود و تمرکز اصلی آن در شمال ایران، استان‌های مازندران و گلستان و بخش محدودی از استان گیلان است و از نظر حیات وحش، حفاظت و پوشش گیاهی و تنوع زیستی و ارتفاع، از ویژگی‌های منحصربه‌فرد و متمایزی برخوردار است؛ پارک ملی گلستان، جنگل ابر، فراتخته، جهان‌نما، بولای دودانکه و چهاردانکه، جنگل الیمستان هزار در آمل، جنگل واز، سرخدار حوزه کجور، چهارباغ چالوس، جنگل خشک‌داران، گچ رودخان، سیاه رودبار گیلان و منطقه حفاظت‌شده لیسار در زمره این سرمایه ثبت‌شده قرار دارند.

۳. درج در فهرست میراث جهانی موجبات حمایت و محافظت مضاعف را فراهم کرده و شناسایی مغتنم و مبارکی است؛ اما آیا رژیم حقوقی ما توانایی حمایت مؤثر و ادراک سزاوار اهمیت این میراث بشریت را دارد؟! حقیقت این است که حال و روز جنگل‌های ایران خوب نیست...

ادامه در صفحه ۲

گزارش توصیفی «شرق» از بندهای مالی معروف‌ترین بازداشتگاه ایران

اتاق‌های VIP در اوین

صفحه ۸

عکس: امیر جدیدی

تلاش برای دستیابی به راهبرد جامع انتخاباتی

جدال اصلاح‌طلبان در غیاب مردم

جاریان: عقلانی‌ترین راه برای اصلاح‌طلبان مشارکت مشروط است

بهزاد نبوی: راهی جز شرکت در انتخابات بلد نیستیم

صفحه ۳

یادداشت

در تدارک تقویت بازوی نرم‌افزاری

سه در سپهر سیاست داخلی آمریکا در فهرست بازها جای دارند. از دیگر نقاط کور و غیرشفاف هیئت‌حاکمه کنونی آمریکا پاسخ به این پرسش است که آیا ترامپ برخلاف مشاوران جنگ‌طلب خود، معتدل است و با آنها با وجود اختلاف‌نظر تعامل می‌کند یا نه؛ اینها تفاوت‌های ظاهری و ناشی از تقسیم کار در قالب بازیگری در نقش پلیس خوب و پلیس بد را در هاله‌ای از ابهام قرار داده است.

اما تا آنجا که به آمادگی ایران برای انجام مذاکره با آمریکا مربوط می‌شود، باید گفت این مهم وقتی فراهم می‌شود که هم آمریکا متقابل، مهم‌ترین آن است. اصطلاح تدابیر اعتمادساز (confidence building measures) در ادبیات علم سیاست به چه معنایی است، جز اینکه در فقدان اعتماد طرفینی باید آن را ایجاد کرد. این مهم در بادی امر موهول به ایجاد ارتباط مؤثر بین طرف‌هایی است که می‌خواهند مسئله یا مسائل موجود بین خود را از راه‌های دیپلماتیک حل کنند. ارتباط مؤثر هم به نوبه خود نیازمند شفافیت و شفافیت هم نیازمند صداقت و راست‌گویی است. کدام‌یک از گفته‌ها و توییت‌های ترامپ جز اینکه دو پهلوی، متناقض، گمراه‌کننده و تهدیدآمیز باشد، از شفافیت برخوردار است؟ رئیس‌جمهور آمریکا تاکنون دو بار با زبان استعاره و اشاره ایران را به حمله اتمی تهدید کرده است! اگر او حال که خود دیپلمات نیست، حداقل رئیس دستگاه دیپلماسی‌اش که از دیپلماسی سر درمی‌آورد، رئیس خود را از به‌کارگیری این چنین ادبیاتی منع می‌کرد. ترامپ البته نه‌تنها دیپلمات نیست، بلکه از بوروکراسی و تکنوکراسی هم که بالاخره کمک نیروی پیشران کشورداری و حکومتگری است، هیچ سرشنه‌ای ندارد. اعضای نخستین تیمی که او با خود وارد کاخ سفید کرد، هرچند نوعاً تاجرمسلک بودند اما عملکردی به‌مراتب معقول‌تر از اخلاف خود داشتند. اینک جای رکس تیلرسون، جیمز ماتیس و ماک ماستر، به ترتیب وزیر امور خارجه، وزیر دفاع و مشاور امنیت ملی را مایک پمپئو، مارک اسپرو و جان بولتون گرفته‌اند که هرکدام کم‌وبیش به افراطی‌گری و جنگ‌طلبی شهرت دارند و هر

این طور نبود که در امر سیاست‌ورزی به کمپنه‌ای از راست‌گویی و به‌خرج‌دادن صداقت حداقلی باور نداشته باشد؛ چراکه می‌دانست دروغی به‌عنوان راست قالب کند (کی دروغی قیمت آورد بی ز راست؛ مولانا). بنابراین وقتی حتی بولتون جنگ‌طلب هم از ضرورت توسل به دیپلماسی سخن می‌گوید، مگر نه این است که دیپلماسی پیش‌نیازهایی دارد که وجود اعتماد متقابل، مهم‌ترین آن است. اصطلاح تدابیر اعتمادساز (confidence building measures) در ادبیات علم سیاست به چه معنایی است، جز اینکه در فقدان اعتماد طرفینی باید آن را ایجاد کرد. این مهم در بادی امر موهول به ایجاد ارتباط مؤثر بین طرف‌هایی است که می‌خواهند مسئله یا مسائل موجود بین خود را از راه‌های دیپلماتیک حل کنند. ارتباط مؤثر هم به نوبه خود نیازمند شفافیت و شفافیت هم نیازمند صداقت و راست‌گویی است. کدام‌یک از گفته‌ها و توییت‌های ترامپ جز اینکه دو پهلوی، متناقض، گمراه‌کننده و تهدیدآمیز باشد، از شفافیت برخوردار است؟ رئیس‌جمهور آمریکا تاکنون دو بار با زبان استعاره و اشاره ایران را به حمله اتمی تهدید کرده است! اگر او حال که خود دیپلمات نیست، حداقل رئیس دستگاه دیپلماسی‌اش که از دیپلماسی سر درمی‌آورد، رئیس خود را از به‌کارگیری این چنین ادبیاتی منع می‌کرد. ترامپ البته نه‌تنها دیپلمات نیست، بلکه از بوروکراسی و تکنوکراسی هم که بالاخره کمک نیروی پیشران کشورداری و حکومتگری است، هیچ سرشنه‌ای ندارد. اعضای نخستین تیمی که او با خود وارد کاخ سفید کرد، هرچند نوعاً تاجرمسلک بودند اما عملکردی به‌مراتب معقول‌تر از اخلاف خود داشتند. اینک جای رکس تیلرسون، جیمز ماتیس و ماک ماستر، به ترتیب وزیر امور خارجه، وزیر دفاع و مشاور امنیت ملی را مایک پمپئو، مارک اسپرو و جان بولتون گرفته‌اند که هرکدام کم‌وبیش به افراطی‌گری و جنگ‌طلبی شهرت دارند و هر

بارآی دادگاه بدوی:

محمدرضا خاتمی به ۲ سال حبس محکوم شد

گروه سیاست: رای دادگاه بدوی محمدرضا خاتمی، منتقد نتایج انتخابات سال ۸۸، قبل از ابلاغ به متهم و وکلای ایشان در خبرگزاری فارس منتشر شد. این درحالی است که رای دادگاه بدوی قطعی نیست و انتشار آن خلاف قانون است...

صفحه ۲

سال شانزدهم • شماره ۳۴۶۸ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

رئیس‌جمهوری چه کند؟

کیومرث اشتریان

دو سال از دولت آقای روحانی باقی است. او در «تله دیوان‌سالاری» گرفتار شده است و این سبب شده تا صرفاً به «مدیریت اداری دستگاه دولت» بپردازد؛ نه اینکه «هدایت قوه مجریه» را به دست گیرد. برای ایفای نقش‌های کلیدی و حیاتی، رئیس‌جمهوری باید رهبری قوه مجریه را به دست گیرد؛ یعنی همان نقشی که در به‌ثمررساندن توافق برجام ایفا کرد. پرسش این است که در دو سال باقی‌مانده، رئیس‌جمهوری چه کند؟ بسیاری بر این باورند که دو سال آخر هر دولتی، چیزی بیش از روزمرگی نیست؛ اما چنین نیست و نباید باشد. رئیس‌جمهوری، با همین اختیارات می‌تواند چند اقدام مهم را در این دو سال آخر به انجام برساند؛ اقداماتی که می‌تواند به شکوفایی اقتصاد ملی و حل برخی از مهم‌ترین چالش‌های کشور بینجامد؛ البته مشروط به شرایطی. اما این اقدامات چیست؟ و با چه شرایطی رئیس‌جمهور می‌تواند آنها را به انجام برساند؟ نخست؛ رئیس‌جمهور با پیروی از منطق «تمرکز بر یک نقطه و چند پروژه»، باید بر توسعه سواحل استراتژیک منطقه مکران، به‌مثابه یکی از مهم‌ترین کانون‌های اقتصاد ملی، متمرکز شود. پروژه‌های متعددی را که در ۱۱ سال گذشته تنها ۱۶ درصد پیشرفت داشته‌اند، فعال کند؛ اما این یک شرط اساسی دارد و آن هم این است که این اقدام بزرگ را به دستگاه اداری نسیارد. او و معاون‌اول محترم باید حداقل یک یا دو هفته در ماه را در منطقه مکران به سر ببرند و بر گره‌شایی از موانع توسعه این منطقه نظارت و پیگیری مستمر و لحظه‌ای داشته باشند. این مقاله کوتاه نمی‌تواند پروژه‌های متعدد این منطقه را نام برد. مطالعات متعددی انجام شده و همه ظرفیت‌ها احصا شده‌اند. فقط منتظر ایفای نقش رهبری قوه مجریه از سوی رئیس آن است.

دوم؛ تمرکز رئیس‌جمهور و معاون‌اول بر سواحل مکران و غیبت از مرکز، این ضرورت را پیش می‌آورد که از دستگاه اداری غفلت نهند. دستگاه اداری کشور نیاز به تنظیم‌گری روزمره، تصویب آیین‌نامه‌ها، صدور بخش‌نامه‌ها و... دارد. رئیس‌جمهور این وظیفه مهم را به رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور بسپارد تا گریبان خود را از روزمرگی برهاند، جمشید انصاری با تجربه و تسلطی که بر این‌گونه امور دارد، می‌تواند به رتق‌وفتق دستگاه اداری هیئت دولت بپردازد.

سوم؛ دولت الکترونیک نیز در تله دستگاه اداری کشور گرفتار شده است. نیاز به تحول در «حکمرانی دولت الکترونیک» مدت‌هاست که احساس می‌شود. شرط این مهم آن است که اختیارات اصل ۱۲۷ قانون اساسی به آذری جهرمی سپرده شود و مسئولیت پاسخ‌گویی این امر حیاتی فقط از او خواسته شود. او باید بتواند برای هر وزارتخانه‌ای شتاب‌دهنده‌هایی را ساماندهی کند تا به‌سرعت از ظرفیت شرکت‌های آغازگر («استارت‌آپ») برای توسعه خدمات دولت الکترونیک استفاده کند. در چنین صورتی، دولت الکترونیک در کمتر از شش‌ماه متحول خواهد شد.

چهارم؛ به گواه خاطرات اسدالله غلم، وزیر دربار رژیم سابق، مشکل آموزش و پرورش، حقوق معلمان و... یک رنج کهنه و مزمن تاریخی است. هیچ دولتی نمی‌تواند از عهده مطالبات معلمان برآید. افزایش حقوق، مثلاً صد هزار تومانی که به‌حق تمشخر فرهنگیان محترم را در پی خواهد داشت، بالغ بر هزار میلیارد تومان در سال بار مالی خواهد داشت. افزایش یک میلیون تومان، بار مالی بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان در سال را در پی خواهد داشت. کسی نباید وعده بیجا بدهد تا از مشکل فرهنگیان پلکان قدرت بسازد. هیچ دولتی و هیچ وزیری از عهده این بار کمرشکن برنخواهد آمد. راه دیگری که قابل مطالعه و شایان توجه است، این است که کنسرسیون بزرگی متشکل از دست‌کم ۱۰ بنیاد فرهنگی بزرگ اداره مدارس را با مشارکت و سهام‌داری معلمان برعهده بگیرد. بنیادهایی که در ایران ریشه تاریخی دارند، می‌توانند این بار بزرگ را بر دوش کنند.

ادامه در صفحه ۴

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸ - ۸۸۱۹۳۹۷۹